

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดงในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง ได้แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 ชุด ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 348 ชุด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ผลการวิจัย และประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	154	44.3
หญิง	194	55.7
รวม	348	100

ตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน คิดเป็นร้อยละ 44.3 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.7

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 - 30 ปี	201	57.8
31 - 43 ปี	84	24.1
44 - 56 ปี	39	11.2
57 ปี ขึ้นไป	24	6.9
รวม	348	100

จากตาราง 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 - 43 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.1 มีอายุระหว่าง 44 - 56 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.2 มีอายุตั้งแต่ 57 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.9

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา / ต่ำกว่า	42	12.1
มัธยมศึกษา / ปวช.	175	50.3
อนุปริญญา / ปริญญาตรี	125	35.9
ปริญญาโท / เอก	6	1.7
รวม	348	100

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา / ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.3 รองลงมา มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับอนุปริญญา / ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 35.9 มีระดับการศึกษาสูงสุดประถมศึกษา / ต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 12.1 และมีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาโท / เอก คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	113	32.5
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	90	25.9
พนักงานบริษัท / งานเอกชน	118	33.8
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	27	7.8
รวม	348	100

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / งานเอกชน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมา ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.5 ประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25.9 และประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 7.8

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	112	35.1
10,000 - 20,000 บาท	157	45.1
20,001 - 30,000 บาท	36	10.3
30,001 - 40,000 บาท	16	4.6
40,001 - 50,000 บาท	9	2.6
มากกว่า 50,000 บาท	8	2.3
รวม	348	100

จากตาราง 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.1 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.1 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.6 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามสถานภาพปัจจุบัน

สถานภาพปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
โสด	150	43.1
สมรส	188	54
หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	10	2.9
รวม	348	100

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพสมรส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมา มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 43.1 และมีสถานภาพหม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 2.9

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามจำนวนปีที่พักอาศัย

จำนวนปีที่พักอาศัย	จำนวน	ร้อยละ
3 – 4 ปี	12	3.5
5 – 6 ปี	7	2
7 – 8 ปี	15	4.3
9 ปี ขึ้นไป	314	90.2
รวม	348	100

จากตาราง 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามพักอาศัย 9 ปี ขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.2 รองลงมา พักอาศัยอยู่ระหว่าง 7 – 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.3 พักอาศัยอยู่ระหว่าง 3 – 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.5 และพักอาศัยอยู่ระหว่าง 5 – 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 2

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. รวม จำแนกตาม เพศ โดยใช้ t-test

(n = 348)

บทบาท ส.ก. จำแนกตามเพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผลการทดสอบ
ชาย	154	3.945	0.450	0.781	0.909	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	194	3.907	0.445			

จากตาราง 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. จากค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยที่เพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. ไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. รวม จำแนกตาม อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนปีที่อาศัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

(n = 348)

บทบาท ส.ก. จำแนกตามเพศ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผลการทดสอบ
อายุ						
18-30 ปี	201	3.89	0.46	1.209	0.306	ไม่แตกต่างกัน
31-43 ปี	84	3.92	0.48			
44-56 ปี	39	4.03	0.37			
57 ปี ขึ้นไป	24	3.99	0.31			
Mean = 3.92 S.D = 0.45						
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ประถมศึกษา / ต่ำกว่า	42	3.93	0.48	1.549	0.202	ไม่แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา / ปวช.	175	3.89	0.46			
ปวส. / ปริญญาตรี	125	3.97	0.40			
ปริญญาโท ขึ้นไป	6	3.66	0.52			
Mean = 3.92 S.D = 0.45						
อาชีพ						
นักเรียน / นักศึกษา	113	3.91	0.45	1.313	0.270	ไม่แตกต่างกัน
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	90	3.87	0.47			
พนักงานบริษัท /เอกชน	118	3.93	0.45			
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	27	4.07	0.34			
Mean = 3.92 S.D = 0.45						
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05						

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. รวม จำแนกตาม อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนปีที่อาศัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ต่อ)

(n = 348)

บทบาท ส.ก. จำแนกตามเพศ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผลการทดสอบ
ระดับรายได้						
น้อยกว่า 10,000 บาท	122	3.91	0.45	0.301	0.912	ไม่แตกต่างกัน
10,000-20,000 บาท	157	3.92	0.46			
20,001-30,000 บาท	36	3.93	0.48			
30,001-40,000 บาท	16	3.98	0.37			
40,001-50,000 บาท	9	4.07	0.36			
มากกว่า 50,000 บาท	8	3.99	0.41			
Mean = 3.92 S.D = 0.45						
สถานภาพปัจจุบัน						
โสด	150	3.90	0.46	0.555	0.575	ไม่แตกต่างกัน
สมรส	188	3.94	0.44			
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	10	3.96	0.41			
Mean = 3.92 S.D = 0.45						
จำนวนปีที่พักอาศัย						
3-4 ปี	12	3.63	0.59	2.895**	0.035	แตกต่างกัน
5-6 ปี	7	4.25	0.20			
7-8 ปี	15	3.92	0.37			
9 ปี ขึ้นไป	314	3.93	0.44			
Mean = 3.92 S.D = 0.45						
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05						

จากตาราง 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อบทบาทของส.ก. จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ ระดับรายได้ จำนวนปีที่พักอาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ ระดับรายได้ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. ไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และ จำนวนปีที่พักอาศัย แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่พักอาศัยอยู่ 5-6 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) โดยที่มากกว่าผู้ที่พักอาศัยอยู่ 3-4 ปี (ค่าเฉลี่ย 3.63) ผู้ที่พักอาศัยอยู่ 7-8 ปี (ค่าเฉลี่ย 3.92) และ ผู้ที่พักอาศัยอยู่ 9 ปี ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 3.93)

จากการวิเคราะห์จำนวนปีที่พักอาศัย มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เนื่องจากประสบการณ์ของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเรื่องของเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชน และ วาระการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของ ส.ก. ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี รวมทั้งเพิ่งมีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อพฤศจิกายน 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2553) สอดคล้องกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. อยู่ในระดับมาก ที่พักอาศัยอยู่ 5-6 ปี ที่ตรงกับวาระการดำรงตำแหน่งของ ส.ก.พอดี ส่วนผู้ที่พักอาศัยอยู่ น้อยกว่า อาจ ไม่มีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมกับบทบาทของ ส.ก. ที่มีต่อชุมชน จึงทำให้มีความไม่ชัดเจนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก.

ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่มากกว่านั้น มีความคิดที่แตกต่างออกไป เนื่องจากอยู่ในชุมชนมานานทำให้ได้มีประสบการณ์ในการที่ได้มี ส.ก. หลายคนผลัดเปลี่ยนกันมาและมีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. แต่ละคนที่มีบทบาทไม่ได้แตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. แตกต่างกับกลุ่มอื่น แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว จากการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนปีที่พักอาศัยอยู่ แตกต่าง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. ต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.93)

4.2 การศึกษาบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความ

เข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง

การศึกษารoles บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษารoles บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของชุมชนที่มีต่อการแสดงบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

จากวัตถุประสงค์ สามารถอธิบายผลการศึกษาในประเด็นดังกล่าวได้ดังต่อไปนี้

4.2.1 บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง

ในการศึกษารoles บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร จะศึกษาการแสดงบทบาทใน 3 ฐานะ คือ บทบาทในฐานะของผู้ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน, ฐานะของผู้ประสานงานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และฐานะของผู้สนับสนุนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

การแสดงบทบาทใน 3 ฐานะนี้ เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ที่ชุมชนแสดงออก คือ การร่วมมือกันของชุมชนแฟลตดินแดง เพื่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยชุมชนเอง ได้ผลการศึกษา ดังนี้

4.2.1.1 บทบาทในฐานะผู้นำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านบทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้นำในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง ผู้ตอบแบบถามมีความคิดเห็นในการแสดงบทบาทของ ส.ก. ที่แสดงบทบาทในฐานะผู้นำ ที่ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ โดยมีประเด็นต่างๆ คือ

1) ผู้นำในการแก้ไขปัญหาในชุมชน เช่น การทูปแฟลตดินแดง โดยไม่ต้องมีการร้องขอจากชุมชน ในประเด็นนี้ พบว่า ส.ก. จะเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชน โดยจะเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชน ยกตัวอย่าง คือ ในกรณีของการทูปแฟลตดินแดงที่ ส.ก. เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยการเสนอตัวเองเข้ามาเป็นผู้นำในการแก้ปัญหา โดยที่ชุมชนไม่ได้ร้องขอเป็นการแสดงบทบาทผู้นำของ ส.ก. ที่เด่นชัดที่สุดที่ชุมชนแฟลตดินแดง ให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมาปัญหาการทูปแฟลตดินแดงเป็นปัญหาใหญ่ที่กระทบกับความเป็นอยู่ของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่พักอาศัยแหล่งใหม่ สถานที่ประกอบอาชีพ การขนย้าย และอื่นๆ ซึ่งในประเด็นนี้ถือว่า ส.ก. มีส่วนอย่างมากในการที่จะเข้าร่วมกับชุมชน ในบทบาทฐานะผู้นำทางการเมืองและผู้นำชุมชน ในการแก้ปัญหของชุมชน และทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถที่จะต่อสู้จนเป็นผลสำเร็จในปัจจุบัน

2) เป็นผู้นำในการเจรจากับการเคหะแห่งชาติหรือหน่วยงานราชการในเรื่องของปัญหาชุมชน ร่วมกับผู้นำชุมชนและชุมชน ในประเด็นนี้ พบว่า ส.ก. จะเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนในการที่แสดงตัวในฐานะที่เป็นผู้นำทางการเมือง ที่ต้องปกป้องผลประโยชน์ของชุมชนที่เป็นของในเขตความรับผิดชอบของตัว ส.ก. เอง โดยที่ร่วมกับผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนในการที่จะร่วมเจรจากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับทุกๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นตัวชุมชนเอง สำนักงานเขต การเคหะแห่งชาติ จึงทำให้ต้องมีการเจรจาหลายฝ่ายซึ่ง ส.ก. ก็ได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำร่วมกับชุมชนในการเจรจาด้วย ซึ่งเป็นการแสดงตัวในการเข้าร่วมกับชุมชน ในฐานะผู้นำทางการเมืองและผู้นำชุมชน

3) ผู้นำในการริเริ่ม การรวมกลุ่ม เพื่อร่วมเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมกิจกรรม ร่วมแก้ปัญหาของชุมชน เช่น การเปิดศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ในประเด็นนี้ จากข้อมูลทั่วไป พบว่า ชุมชนแฟลตดินแดงที่เป็นชุมชนที่เก่าแก่ คนในชุมชนส่วนหนึ่งมีความรู้ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จึงเกิด

ความคิดที่จะส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านอาชีพ จึงเป็นที่มาของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน ที่มีภารกิจการสอนทางวิชาการสามารถเทียบโอนวุฒิการศึกษาได้ และการฝึกอาชีพ ชุมชน โดยเป็นการของบจากสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จากการผลักดันของ ส.ก. ในการที่จะส่งเสริมการศึกษาของชุมชนแฟลตดินแดง ให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้นมา

4) ผู้นำในการขึ้นเวทีปราศรัย ร่วมกับชุมชนและผู้นำชุมชน ในการเรียกร้องไม่ให้ทูปแฟลต เพื่อให้ชุมชนรวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในประเด็นนี้ พบว่า เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเรื่องของความสัมพันธ์ของคนในชุมชน และเป็นกระบวนการหนึ่งในการมีส่วนร่วม และชุมชนได้แสดงความคิดเห็น ในเรื่องปัญหาของชุมชนเองรวมทั้งในการแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยชุมชน ผ่านทาง ส.ก. ในฐานะผู้นำทางการเมืองที่เข้าร่วมกับชุมชน

5) ผู้นำริเริ่มการทำประชาคมร่วมกับชุมชนและผู้นำชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งทางหน่วยงานราชการเพียงฝ่ายเดียว ในประเด็นนี้ พบว่า ส.ก. จะแสดงความเป็นผู้นำในการหารือกับชุมชน และผู้นำชุมชนในเรื่องของความต้องการของชุมชนด้วยชุมชนเอง โดยที่ไม่ต้องรอให้ทางหน่วยงานราชการมาทำประชาคม เพราะว่าชุมชนได้ทำเสร็จแล้ว และตลอดจนการหาแนวทางในการหางบประมาณมาดำเนินการ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและได้พูดคุยกับ ส.ก. โดยตรงเพื่อที่จะเสนอโครงการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป จากประเด็นจะเห็นได้ว่าการที่ชุมชนจะสามารถที่จะดูแลตนเองได้ ต้องมีผู้ริเริ่มในการที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้แก่ชุมชน จึงเห็นว่า ส.ก. มีบทบาทในการที่จะเป็นผู้ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง

ตาราง 4.10 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของบทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้นำ

(n = 348)

บทบาทของ ส.ก. ในฐานะผู้นำ	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในชุมชน ฯ	3.96	1.138	มาก
2. ในการเรียกร้อง ไม่ให้ทุบแฟลตจะเป็นผู้นำ ฯ	3.92	0.981	มาก
3. เมื่อต้องมีตัวแทนในการเจรจาในเรื่องของปัญหาชุมชน ฯ	3.95	0.892	มาก
4. การทำประชาคมจะเป็นผู้นำริเริ่ม ฯ	3.90	0.873	มาก
5. การทำประชาคมทุกครั้งจะเป็นผู้นำในการที่จะรณรงค์ ฯ	3.86	0.805	มาก
6. เป็นผู้นำวางแผนจัดตั้งกลุ่มองค์กรต่างๆ ฯ	3.86	0.868	มาก
7. เมื่อมีกิจกรรมของชุมชน เช่น งานทำดีเพื่อพ่อ ฯ	3.84	0.899	มาก
8. เมื่อมีการเลือกตั้งผู้นำชุมชน หรือผู้นำท้องถิ่น ฯ	3.83	0.885	มาก
9. จะเป็นผู้นำในการที่จะส่งเสริมและให้ความรู้ ฯ	3.88	0.862	มาก
10. จะเป็นผู้นำริเริ่มการรวมกลุ่ม เพื่อร่วมเรียนรู้ ฯ	3.95	0.935	มาก
รวม	38.95	7.56	มาก

4.2.1.2 บทบาทในฐานะผู้ประสานงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านบทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้ประสานงาน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการแสดงบทบาทของ ส.ก. ที่แสดงบทบาทในฐานะผู้ประสานงาน ที่ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ โดยมีประเด็นต่างๆ คือ

1) เป็นผู้ประสานงาน เมื่อมีข้อพิพาทของชุมชนกับหน่วยงานของรัฐ เช่น กับการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น ในประเด็นนี้ พบว่า ส.ก. จะเป็นผู้ประสานงานให้มีการเจรจากันเกิดขึ้นระหว่างชุมชนกับหน่วยงานของรัฐ และร่วมเจรจาพร้อมกับชุมชนและผู้นำชุมชน โดยที่ชุมชนจะเรียกร้องข้อเสนอดังกล่าว ของชุมชนผ่านทาง ส.ก. และจะประสานงานให้มีการเปิดโต๊ะเจรจากัน เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดกับทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าเป็นการส่งเสริมให้เกิดเวทีเพื่อชุมชนที่จะได้มีส่วนร่วมในการเจรจาตามความต้องการของชุมชนว่าต้องการอะไร ถ้าไม่มีการประสานงานให้เกิดการเจรจาแล้ว หน่วยงานของรัฐก็จะไม่เห็นความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

2) ประสานงานร่วมกับกรรมการหมู่บ้านหรือชุมชน ในการบริหารชุมชนร่วมกับการเคหะแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร ในประเด็นนี้ บทบาทของ ส.ก. จะเข้าประสานงานในเรื่องของการบริหารชุมชนร่วมกับผู้นำชุมชน โดยหน้าที่ของ ส.ก. แล้วมีอำนาจหน้าที่ดูแลในส่วนของการพระราชบัญญัติกรุงเทพมหานคร ส่วนเกี่ยวกับเรื่องนโยบายการบริหารงาน ซึ่งชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องรับนโยบาย ดังนั้นการแสดงบทบาทเข้าร่วมในการบริหารชุมชนถือว่าเป็นการแสดงบทบาทตามหน้าที่ แต่การเข้าถึงชุมชนในเชิงลึกทำให้รับทราบความเป็นไปของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ดังนั้นการเป็นผู้ประสานงานระหว่างผู้จัดทำนโยบายและผู้ปฏิบัติ จึงเป็นหนทางที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีกับทั้งสองฝ่ายและบรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ รวมทั้งทำให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริงกับชุมชน และพัฒนาเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งต่อไป

3) ผู้ประสานงานให้ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อจะทราบถึงความคิดเห็นของชุมชน และร่วมกันปฏิบัติให้ลุล่วง ในประเด็นนี้ จะเป็นการส่งเสริมให้คนในชุมชนได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระผ่านเวทีชาวบ้านที่จะจัดให้มีการประชุมร่วมกันในชุมชน ให้ชุมชนได้เสนอแนะให้มีการจัดทำโครงการต่างๆ ตลอดจนความคิดเห็นอื่นๆ ในการที่เป็นการส่งเสริมชุมชนให้พัฒนาดียิ่งขึ้นไป และหน้าที่ ความรับผิดชอบ การนำไปปฏิบัติงาน ประเมินผล เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยที่ต้องมีผู้ริเริ่มและประสานงานให้ทุกฝ่ายได้เข้าร่วม รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความเป็นเจ้าของชุมชนและทำสิ่งต่างๆ เพื่อชุมชนได้ด้วยตนเอง

4) ผู้ประสานงานกับกรุงเทพมหานครในการจัดทำโครงการต่างๆ ในประเด็นนี้ เป็นการประสานงานในแง่ของการส่งผ่านโครงการสาธารณะเพื่อชุมชน การที่จะทำโครงการได้นั้นส่วน

หนึ่งชุมชนจะเป็นผู้ริเริ่ม เพราะชุมชนทราบถึงปัญหาในชุมชนเองและได้จัดทำโครงการขึ้นมาเพื่อคนในชุมชน เช่น การป้องกันไข้เลือด ไข้หวัด เป็นต้น การที่ได้มาซึ่งโครงการนั้นหน่วยงานของรัฐต้องให้การสนับสนุนและดำเนินการให้ทั้งหมด และต้องการผู้ที่มีความน่าเชื่อถือในการเป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น ส.ก. ในฐานะผู้นำทางการเมืองได้แสดงฐานะในชุมชนเป็นผู้ประสานงานและผลักดันให้กับชุมชน รวมทั้งการทำหน้าที่ในการช่วยเหลือในการจัดทำโครงการและให้คำแนะนำแก่ชุมชน

5) ประสานงานกับกรุงเทพมหานคร ในการของบประมาณในการทำโครงการต่างๆ ในชุมชน ในประเด็นนี้ สืบเนื่องมาจากการจัดทำโครงการต่างๆ ที่เสนอให้กรุงเทพมหานครอนุมัติและจัดสรรงบประมาณมาดำเนินการเป็นขั้นตอนปกติ แต่ในกรณีการของบประมาณในที่นี้เป็นการจัดทำโครงการภายในชุมชนเอง กรรมการชุมชนเป็นผู้ตกลงและอนุมัติที่จะทำโครงการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด มีพื้นที่แต่ขาดแคลนงบประมาณดำเนินการ จึงต้องหางบประมาณมาสนับสนุน โครงการในหลายๆ ทาง ทั้งจากองค์กรเอกชน บริษัทห้างร้านต่างๆ รวมทั้งจากกรุงเทพมหานครส่วนหนึ่ง ดังนั้นในการประสานงานกับกรุงเทพมหานครผู้ประสานงานจึงเป็น ส.ก. ที่มีอำนาจหน้าที่ที่สามารถประสานงานกับกรุงเทพมหานครได้

ตาราง 4.11 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของบทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้ประสานงาน

(n = 348)

บทบาทของ ส.ก. ในฐานะผู้ประสานงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. เมื่อมีข้อพิพาทของชุมชนกับหน่วยงานของรัฐ ฯ	4.07	0.885	มาก
2. เป็นผู้ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านหรือชุมชน ฯ	4.01	0.916	มาก
3. ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้ประสาน ฯ	3.91	0.852	มาก
4. ประสานงานในการทำประชาคมทุกครั้ง ฯ	3.86	0.790	มาก
5. มีการประสานงานการจัดเวทีชาวบ้าน ฯ	3.96	0.865	มาก
6. ในการแก้ปัญหาชุมชนและการพัฒนาชุมชน ฯ	4.03	0.893	มาก
7. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในชุมชนจะประสานงานให้ทุกฝ่าย ฯ	4.00	0.840	มาก
8. ประสานงานในการติดต่อวิทยากรของหน่วยราชการ ฯ	3.98	0.898	มาก
9. เป็นผู้ประสานงานกับกรุงเทพมหานคร ฯ	4.02	0.865	มาก
10. ประสานกับกรุงเทพมหานครในการของบประมาณ ฯ	4.02	0.909	มาก
รวม	39.86	7.21	มาก

4.2.1.3 บทบาทในฐานะผู้สนับสนุน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านบทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้สนับสนุน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแออัดดินแดง ผู้ตอบแบบถามมีความคิดเห็นในการแสดงบทบาทของ ส.ก. ที่แสดงบทบาทในฐานะผู้สนับสนุน ที่ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ โดยมีประเด็นต่างๆ คือ

1) สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ในประเด็นนี้ จะเป็นการสนับสนุนชุมชนในเรื่องของการออกกำลังกาย ชุมชนดินแดงเป็นชุมชนเก่าแก่คนในชุมชนส่วนหนึ่งมีจำนวนพอสมควรเป็นผู้สูงอายุ ดังนั้นการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น การเดินแอโรบิก หรือกิจกรรมอื่นๆ ของชุมชน จึงเป็นการสนับสนุนการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งคนวัยอื่นๆ ด้วย ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนคนในชุมชนให้มีสุขภาพที่ดี

2) สนับสนุนการรวมกลุ่มกันของชุมชนเพื่อให้ชุมชนสามารถที่จะพึ่งตนเองได้เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อความเข้มแข็งของชุมชน แทนที่จะพึ่งพาหน่วยงานราชการเพียงอย่างเดียว ในประเด็นนี้ เป็นสนับสนุนในเรื่องการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน ให้สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ เป็นการพึ่งพาตนเองของคนในชุมชน ทำให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน ที่ทำให้ลดความพึ่งพาหน่วยงานของรัฐ เช่น แนวคิดการจัดตั้งสหกรณ์ชุมชน ที่ทุกคนในชุมชนเป็นเจ้าของและเป็นผู้ให้บริการ

3) สนับสนุนให้ชุมชนปลอดภัยเสพติด โดยการจัดตั้ง “ลานกีฬาต้านยาเสพติด” ในประเด็นนี้ ชุมชนแฟลตดินแดงมีปัญหาในเรื่องยาเสพติดที่เป็นปัญหาสำคัญและคนในชุมชนส่วนใหญ่ที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด คือ กลุ่มวัยรุ่น การที่มีการสนับสนุนให้คนกลุ่มนี้หันมาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เป็นอีกหนทางหนึ่งที่ทำให้ห่างไกลยาเสพติด โดยการจัดตั้งโครงการ ลานกีฬาต้านยาเสพติด โดยการใช้ที่ว่างของชุมชนมาสร้างเป็นสนามกีฬาที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น สนามฟุตบอลขนาดเล็ก ลานสำหรับการออกกำลังกาย เป็นต้น ซึ่งเป็นการร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชนช่วยกันสร้างขึ้นมา และได้รับการสนับสนุนในเรื่องของเงินทุนจาก ส.ก. ที่ได้ระดมทุนส่วนหนึ่งมาช่วยสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน อันเป็นการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยสำนึกให้เยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญต่อไปของชุมชนให้ห่างไกลยาเสพติด

4) สนับสนุนให้เกิดการสร้างงานในชุมชน ในประเด็นนี้ จะสนับสนุนในเรื่องการค้าขายในชุมชนและสนับสนุนการการขายสินค้าราคาถูก เพื่อลดค่าครองชีพของชุมชน เหมือนกับโครงการธงฟ้าของกระทรวงพาณิชย์ เช่น การจัดให้มีตลาดนัดสินค้าราคาถูก โดยที่ให้ชุมชนเป็นผู้ค้าขายสินค้าในชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างงานในชุมชน เป็นการค้าขายโดยชุมชนและใช้สินค้าโดยชุมชน

5) การสนับสนุน ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่เจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐที่จะเข้ามาทำกิจกรรมในชุมชน ในประเด็นนี้ เมื่อมีกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้กับชุมชน โดยหน่วยงานของรัฐนั้น จะมีการติดต่อกับชุมชนโดยผ่านกรรมการชุมชน โดยที่ ส.ก. จะเป็นผู้สนับสนุนให้มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน และให้คำแนะนำรวมทั้งเป็นที่ปรึกษาเสนอแนะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้ามาจัดกิจกรรมภายในชุมชน รวมทั้งการดูแลความเรียบร้อยให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ตาราง 4.12 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของบทบาท ศ.ก. ในฐานะของผู้สนับสนุน

(n = 348)

บทบาทของ ศ.ก. ในฐานะผู้สนับสนุน	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม ฯ	3.94	0.953	มาก
2. สนับสนุนในการจัดตั้งประชาคมหมู่บ้าน ฯ	3.83	1.001	มาก
3. สนับสนุนให้ผู้นำท้องถิ่นยอมรับฟังความคิดเห็น ฯ	3.81	0.966	มาก
4. สนับสนุนในการแก้ไขปัญหาความยากจน ฯ	3.84	0.927	มาก
5. สนับสนุนแนวคิดชุมชนในกิจกรรมครอบครัวอบอุ่น ฯ	3.84	0.920	มาก
6. ให้การสนับสนุนด้วยกำลังกาย หรือกำลังทรัพย์ ฯ	3.89	0.917	มาก
7. สนับสนุนการรวมกลุ่มกันของชุมชน ฯ	3.90	0.899	มาก
8. สนับสนุนให้ชุมชนปลอดยาเสพติด ฯ	3.97	0.925	มาก
9. เป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการสร้างงานในชุมชน ฯ	3.95	0.859	มาก
10. ให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ฯ	3.94	0.921	มาก
รวม	38.91	7.839	มาก

4.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดงในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

1) การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาความแออัด ปัญหาความเสื่อมโทรม ปัญหารายได้น้อย ของคนในชุมชน จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในชุมชนถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของชุมชนแฟลตดินแดง โดยที่ชุมชนเป็นผู้รับผลนั้นทั้งหมด การที่จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้นั้น ต้องมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในขั้นตอนแรกนั้นจะต้องพึ่งพาจาก

หน่วยงานของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองเข้ามาดูแล และส่งผ่านปัญหาเหล่านี้เพื่อพิจารณาดำเนินการ แก้ไข และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก หรือในสิ่งที่ยังไม่มีเกิดก็ป้องกัน ส่วนในขั้นตอนนี้ต่อไปต้องส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งด้วยการให้ชุมชนสามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยชุมชนเอง ดังนั้น จากผลการสำรวจในชุมชนประเด็นเรื่องความเข้มแข็งของชุมชนจึงเป็นการที่ชุมชนสามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้ด้วยชุมชนเอง และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในบทบาทของ ส.ก. ที่จำเป็นเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อการแก้ปัญหาเหล่านั้นและส่งเสริมให้ชุมชนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้อย่างยั่งยืน

2) การพัฒนาชุมชน ชุมชนจะพัฒนาได้ เริ่มจากการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมความสามารถของคนในชุมชน ในเรื่องความเป็นผู้นำ การมีส่วนร่วม การทำประชาคม ซึ่งเรื่องในการพัฒนาชุมชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนปกครองตนเอง มีส่วนร่วมในการบริหารงานในชุมชน ที่เป็นรูปแบบคณะกรรมการชุมชน การทำประชาคม ในการที่ให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์แก่ชุมชนกัน และร่วมแรงร่วมใจที่จะผลักดันชุมชนให้พัฒนาในทุกๆ เพื่อความสุขของคนในชุมชนเอง ซึ่งในเรื่องของการพัฒนาชุมชนนั้น จากการสำรวจคนในชุมชนให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาชุมชน และถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

3) การส่งเสริมความเป็นอยู่ของชุมชน เป็นการส่งเสริมสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น เช่น การส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น การส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองกัน พึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ เป็นส่งเสริมให้ชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอันเป็นการสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขของคนในชุมชน โดยที่การส่งเสริมความเป็นอยู่ของคนในชุมชนผ่านทางโครงการกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น โครงการสายใยจากแม่สู่ลูก โครงการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นต้น ซึ่งเป็นโครงการของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการส่งเสริมความสามัคคีของคนในชุมชน เช่น การร่วมกันทาสีกำแพง ร่วมกันสร้างลานกีฬา เป็นต้น ล้วนแล้วเกิดจากความคิดของคนในชุมชนที่ต้องการมีส่วนร่วมกับชุมชนของตนเอง ดังนั้นสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

ตาราง 4.13 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของบทบาท ส.ก. ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของแฟลตดินแดง

(n = 348)

บทบาทของ ส.ก. ในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ชุมชนของท่านมีการรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมเรียนรู้ ฯ	4.04	0.896	มาก
2. ชุมชนของท่านแก้ปัญหาความยากจน ยาเสพติด ฯ	4.07	0.856	มาก
3. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในชุมชนจะหันหน้าเข้าหากัน ฯ	4.09	0.847	มาก
4. ชุมชนของท่านมีการทำประชาคม ฯ	4.07	0.878	มาก
5. การทำประชาคมเกิดจากการริเริ่มของคนในชุมชน ฯ	4.07	0.897	มาก
6. มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ฯ	4.04	0.846	มาก
7. ในการทำประชาคมคนในชุมชนทุกคนมีสิทธิ ฯ	4.04	0.873	มาก
8. ในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ฯ	4.08	0.888	มาก
9. มีการจัดเวทีชาวบ้านในชุมชนของท่าน ฯ	4.03	0.865	มาก
10. ชุมชนมีการส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น ฯ	4.05	0.885	มาก
รวม	40.58	7.195	มาก

4.2.3 ปัญหาและอุปสรรคของชุมชนที่มีต่อการแสดงบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดงในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

1) ปัญหา ยาเสพติด ในเรื่องของยาเสพติดในชุมชนแฟลตดินแดง เป็นปัญหามีมานาน และเรื้อรัง รวมทั้งเป็นต้นตอของปัญหาอาชญากรรมในชุมชน รวมทั้งเป็นปัญหาที่เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อน บ่อนทำลาย ประเทศไทย ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวม ในมิติต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (แผนแม่บทเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในช่วง

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ปี 2545 :12-14) ซึ่ง หากเราย้อนกลับไปดูว่าสถาบันต่างๆ ในสังคมไทย โดยเฉพาะสถาบันทางสังคมในระดับรากหญ้า ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันโรงเรียน สถาบันศาสนา มีส่วนอยากยิ่งในการส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งนโยบายต่างๆ ของภาครัฐในการแก้ปัญหา รวมทั้งต้องส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งและปลอดภัยจากยาเสพติด ดังนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ ที่จะช่วยในการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้

จากการสำรวจความคิดเห็นของคนในชุมชนแฟลตดินแดง พบว่า มีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในแฟลตดินแดงในเรื่องยาเสพติด มีมากเป็นอันดับหนึ่ง ทำให้ทราบว่าชุมชนทราบปัญหาดังกล่าวว่าเป็นปัญหาของชุมชน แต่เหนือสิ่งอื่นใด การแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการเป็นการเร่งด่วน ซึ่งการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงมิใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่หากเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่จะต้องร่วมมือ ร่วมใจกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การขจัดยาเสพติดให้หมดไปจากชุมชน การประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ เรื่องพิษภัยของยาเสพติด คงจะเป็น อีกมาตรการหนึ่ง ที่ช่วยสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องแก่คนในชุมชนได้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน โดยชุมชนเองหรือจากการสนับสนุนจากภาครัฐ รวมทั้งบทบาทของผู้นำทางเมืองที่ต้องแสดงบทบาทที่ชัดเจนต่อปัญหานี้

อีกประการที่สำคัญ คือผู้รับผิดชอบกำกับดูแล มาตรการทางกฎหมายและสังคม คงจะต้องทำหน้าที่ อย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ และต้องยอมรับกันว่า การแก้ปัญหา ที่ปลายเหตุคือผู้เสพยา แต่เพียงอย่างเดียว ไม่น่าเป็นหนทางแก้ปัญหา ที่มีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ซึ่งได้แก่การลักลอบผลิต และจำหน่าย จะช่วยส่งเสริมให้ การแก้ปัญหา ได้ผลอย่างถาวร การร่วมมือร่วมใจ ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย คงจะเป็นนิมิตหมายอันดี ที่นำไปสู่การแก้ปัญหา อย่างมีประสิทธิภาพ การปิดปัญหา ออกจากตัว หรือการเอาแต่ คำหนีซึ่งกันและกัน รังแต่จะชะลอปัญหา ให้ค้างค้ำงหมักหมม จนหนักหนาสาหัส เกินแก้ไขในที่สุด

2) ความแออัดของชุมชน ปัญหาความแออัดของชุมชนแฟลตดินแดงมักถูกหยิบยกมาเป็นประเด็นทางการเมืองในทุกยุคสมัย เพราะชุมชนขนาดใหญ่นี้ถือเป็นฐานเสียงสำคัญของนักการเมือง ไม่ว่าจะระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศก็ตาม จนลืมไปว่าชุมชนแห่งนี้มีปัญหาคือต้องการการเยียวยา เป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไปว่าแฟลตดินแดงเป็นชุมชนแออัดที่อยู่บนตึก แบบเดียวกับสลัมที่อยู่บน

พื้นราบ จากการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความหนาแน่นประชากร 1 ห้องต่อ 5 คน (การเคหะแห่งชาติ. 2550) ถือว่าสูงมากถ้าเทียบกับแฟลตที่มีพื้นที่ต่อห้องไม่มากนัก เท่ากับว่าต้องนำคนเป็นจำนวนมากไปแออัดกันอยู่ในตึกที่นับวันก็จะเสื่อมไปทุกที รวมทั้งประเด็นการทុบแฟลตดินแดงเพราะผลกระทบทางโครงสร้างด้วย ยังเป็นการตอกย้ำในเรื่องของคุณภาพชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ที่ชุมชน ที่ดำเนินชีวิตอยู่บนความเสี่ยงทั้งเรื่องการทรุดตัว พร้อมทั้งจะถล่มได้ทุกเมื่อและความแออัดของประชากร

จากการสำรวจความคิดเห็นของชุมชนแฟลตดินแดงในเรื่องปัญหาในชุมชน ความแออัดเป็นปัญหาหนึ่งที่ชุมชนได้ให้ความคิดเห็น แต่เมื่อสอบถามเจาะลึกว่าถ้าทุบแล้วสร้างใหม่จะทำให้ปัญหาหมดไปหรือไม่ คำตอบคือไม่เห็นด้วยกับการทุบแล้วสร้างใหม่ เพราะจะเป็นภาระให้กับชุมชนมากเกินไปในเรื่องค่าใช้จ่ายในการครองชีพ

เมื่อความรู้สึกรู้สึกของชุมชนออกมาว่าถึงความแออัดเป็นปัญหาที่เห็นชัดเจน แต่เมื่อเชื่อมโยงกับการที่ต้องมีต้นทุนเพิ่มกับสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นชุมชนก็ไม่ยอม ดังนั้นจากเสียงประชาชนผู้ที่รับบทบาทที่อยู่ข้างประชาชน คือ ผู้นำทางการเมือง และผู้นำท้องถิ่น จึงขานรับเสียงของชุมชนในการเรียกร้องไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงชุมชน ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ก็ตาม ซึ่งในบทบาทนักการเมืองแล้วถือว่าเป็นการเข้าข้างฐานเสียงสำคัญทางการเมือง แต่ในหลักความปลอดภัยแล้วไม่อาจมีหน่วยงานใดยืนยันถึงความถูกต้องและความปลอดภัยได้

3) ความเสื่อมโทรมของอาคารแฟลตดินแดง จากสภาพทรุดโทรมของอาคารแฟลตและสภาพแวดล้อมในเคหะชุมชนดินแดงดังกล่าวทำให้สภาพการอยู่อาศัยของชาวชุมชนไม่ได้มาตรฐาน ทั้งด้านคุณภาพชีวิต ด้านความปลอดภัย และสภาพแวดล้อม ทำให้เกิด โครงการฟื้นฟูแฟลตดินแดงหรือกรณีการทุบแฟลตดินแดง แล้วนำที่ดินมาพัฒนาใหม่ทำให้เกิดปัญหาตาม ทั้งการประท้วง การตั้งข้อซักถาม และกรณีพิพาทกับการเคหะแห่งชาติ และสำนักงานเขตดินแดง โดยเฉพาะความไม่พอใจเรื่องค่าชดเชยช่วงระหว่างการก่อสร้าง ค่าเช่าใหม่ที่ให้สิทธิผู้อยู่อาศัยเดิมไม่เกินร้อยละ 50 ของผู้มีสิทธิรายใหม่ จากการประเมินค่าเช่าใหม่จะอยู่ที่ 6,000-7,000 บาท ซึ่งถ้าเป็นค่าเช่าของผู้มีสิทธิเดิมก็ยังถือว่าสูงอยู่เพราะผู้อยู่อาศัยเดิมส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อย จากข้อมูลทั่วไปที่สำรวจอยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท และจากการสำรวจของการเคหะแห่งชาติจะอยู่ที่ประมาณ 12,000 บาท และค่าครองชีพปัจจุบันที่สูงอยู่แล้วจึงทำให้ค่าของเงินน้อยลง หรือถ้าผู้อยู่อาศัยเดิมประสงค์จะสิทธิก็

จะได้รับเงินชดเชย 250,000 บาท ค่าขนย้าย 10,000 บาท แต่จำนวนเงินชดเชยไม่เป็นที่พอใจกับผู้อาศัย อยู่เดิม และคนในชุมชนมีความคิดเห็นว่า การทะเลาะแห่งชาติ บีบบังคับทางอ้อมให้ผู้มีสิทธิเดิมย้ายออกไปโดยที่ได้รับความชดเชยที่น้อยกว่าความเป็นจริง และนำสิทธิเดิมไปหารายได้รับผู้ที่ต้องการมีสิทธิใหม่ที่มีกำลังซื้อที่มากกว่า

ตาราง 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชนแฟลตดินแดง

(n = 348)

ปัญหาและอุปสรรค	n	\bar{X}
ปัญหาเสาเสพติด	114	32.76
ปัญหาความแออัดของชุมชน	78	22.41
ปัญหาความเสื่อมโทรม การทรุดตัว	74	21.26
ปัญหาเรื่องที่ดินขายในชุมชน	8	2.30
ปัญหาอื่นๆ	4	1.15
ไม่ตอบคำถาม	70	20.12
รวม	348	100.00

จากตาราง 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาเสาเสพติด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.76 รองลงมาเป็นปัญหาความแออัดของชุมชน คิดเป็นร้อยละ 22.41 ปัญหาความเสื่อมโทรม การทรุดตัว คิดเป็นร้อยละ 21.26 ปัญหาเรื่องที่ดินขายในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ปัญหาอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.15 และมีผู้ไม่ตอบคำถาม คิดเป็นร้อยละ 20.12

จากปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชนในส่วนของเรื่องเสาเสพติด ได้มีความพยายามที่จะแก้ไขทั้งจากชุมชนเอง และหน่วยงานของรัฐ ผ่านทางโครงการต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ส่วนในเรื่องของความแออัดและความเสื่อมโทรม การทรุดตัว เป็นเรื่องที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ว่า ควรจะทำตามความต้องการของชุมชนที่เป็นเสียงส่วนใหญ่ หรือทำเพื่อความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของชุมชน และยัง

หาข้อพิสูจน์ไม่ได้ว่าสิ่งที่ถูกต้องคืออะไร แม้ว่าปัจจุบัน ได้มีการยกเลิกการทาบแฟลตดินแดงแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีการศึกษาถึงผลกระทบของ โครงสร้างอาคารว่ามีความเสี่ยงต่อการทรุดตัวและการถล่มตามรายงานของสถาบันวิศวกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (เอไอที) หรือไม่ จึงเป็นสิ่งที่ต้องมีการตัดสินใจ เพราะผลกระทบดังกล่าวกับชุมชนโดยตรงเป็นเหมือนระเบิดเวลาที่รอการระเบิด หรือมีผู้มาถอดสลักระเบิดลูกนี้ เพราะผลที่จะได้รับคือความเสี่ยงของชีวิตคนในชุมชนแฟลตดินแดง

ดังนั้นจากปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนแฟลตดินแดงนี้ จึงเป็นสิ่งที่ต้องมีการแก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารนโยบาย เจ้าของพื้นที่ ผู้นำทางการเมืองในฐานะผู้แทน ของชุมชนที่ได้เลือกมาว่าจะเดินไปในทิศทางใด แน่ใจว่าจะต้องเป็นทิศทางที่ถูกต้อง และทำความเข้าใจกับชุมชนถึงผลได้ผลเสียของชุมชน ตลอดจนการแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสม และให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับชุมชนให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับและผลเสียที่จะตามมาต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชนนี้ต่อไป